

# **A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont közös kutatói működési elvei**

## ***A 2026. május 28.-i ÖK-s csoportvezetői normaállítás (norming) workshop eredményei alapján***

A norming workshop eredménye az ÖK „Értékeink” dokumentumának és Etikai szabályzatának tudományos működési szintű kiegészítése. Nem a Kutatóközpont valamennyi értékét, elvárását vagy kötelezettségét foglalja össze, hanem azokat a területeket emeli ki, amelyeket a csoportvezetők a közös kutatói működés szempontjából különösen fontosnak tartottak.

A workshop résztvevői az alábbi 12 elvet azonosították közösen.

### **Kutatási gyakorlatok**

#### **Tudományos elmélyedés, a nagyobb összefüggések keresése**

Kutatásaink során törekszünk arra, hogy eredményeinket tágabb tudományos és társadalmi összefüggéseikben (“big picture”) értelmezzük. Fontosnak tartjuk a tudományos kíváncsiságot, az elmélyült gondolkodást és azt, hogy kutatási kérdéseink túlmutassanak a rövid távú publikációs célokon.

#### **Kutatástervezési igényesség, módszertani kontroll, dokumentáció és adatarchiválás**

A kutatások tervezése során figyelembe vesszük a módszertani, humánerőforrás- és adatkezelési szempontokat. Minőségi kutatás csak megfelelően tervezett, dokumentált és ellenőrzött adatgyűjtésre épülhet, ezért a kutatás minden szakaszában törekszünk a szakmai igényességre és az adatok hosszú távú megőrzésére.

#### **Szakmai fejlődés iránti igény**

Fontosnak tartjuk a folyamatos szakmai és módszertani fejlődést, kortól és karrierállapottól függetlenül. Támogatjuk az új ismeretek elsajátítását, a továbbképzéseken való részvételt, valamint az egymástól való tanulás különböző formáit.

## **Publikációs gyakorlatok**

### **A tudományos minőség prioritása a publikációs gyakorlatban**

A publikációs döntések során a tudományos minőséget elsődleges szempontnak tekintjük a mennyiséggel szemben. Törekszünk a gyenge minőségű vagy predátor publikációs gyakorlatok elkerülésére és figyelembe vesszük a hosszú távú tudományos értéket a rövid távú publikációs nyomással szemben.

### **Szerzőségi szerepek és hozzájárulások transzparens kezelése**

A szerzői szerepeket és hozzájárulásokat egyértelműen és átláthatóan kommunikáljuk. Törekszünk a hozzájárulások korrekt elismerésére, a CRediT-szemlélet alkalmazására, valamint figyelünk a junior kutatók munkájának megfelelő láthatóságára.

### **Felelős AI-használat**

A mesterséges intelligencia eszközeit felelősen, átlátható módon és szakmai kontroll mellett használjuk, amelynek része ezek megfelelő dokumentálása és kommunikálása is. Törekszünk arra, hogy az AI alkalmazása támogassa és ne helyettesítse a kutatói felelősséget, az önálló gondolkodást és a tudományos integritást.

### **Open access, FAIR és open data elvek támogatása**

Támogatjuk a nyílt tudomány elveit. Törekszünk arra, hogy publikációink és adataink a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhető, reprodukálható és FAIR-kompatibilisek legyenek, figyelembe véve a szakmai, etikai és jogi korlátokat.

## **Egymással való együttműködés**

### **Vállalások és határidők betartása**

Törekszünk arra, hogy az egymás felé tett vállalásainkat teljesítsük és feladatainkat a rendelkezésre álló időhöz, kapacitásokhoz és kompetenciákhoz igazítva vállaljuk el. Fontosnak tartjuk a felelős tervezést és az időbeni visszajelzést, ha egy vállalás nem teljesíthető.

### **Vélemények meghallgatása, őszinte és tiszteletteljes kommunikáció**

Támogatjuk a nyílt szakmai párbeszédet. Fontosnak tartjuk, hogy minden kolléga lehetőséget kapjon véleménye megfogalmazására, és hogy a különböző álláspontokat őszintén, de egymás iránti tisztelettel vitassuk meg.

### **Konfliktusok nyílt és időben történő kezelése**

Az együttműködési problémákat igyekszünk nyíltan, tiszteletteljesen és időben kezelni. Fontosnak tartjuk, hogy a konfliktusok megbeszélése közvetlenül az érintettek között történjen, és ne akadályozza a közös munkát.

### **Tudásmegosztás és együttműködés**

A tudományos eredményeket közös erőfeszítés eredményének tekintjük. Támogatjuk a tudás, a tapasztalatok és a módszerek megosztását, valamint az intézetben belüli és kívüli együttműködéseket. A kutatók és kutatócsoportok között nem versenyre, hanem együttműködésre törekszünk.

### **Fiatal kutatók bevonása és inkluzivitás**

Törekszünk arra, hogy a fiatal kutatók aktív szereplői legyenek az intézmény működésének, érdemi szakmai szerepek biztosításával. Bátorítjuk a véleménynyilvánítást, az önálló kezdeményezéseket és a szakmai fejlődést, miközben befogadó és támogató kutatási környezet kialakítására törekszünk a fiatalok és a külföldiek számára.